

BĄDŹ CZUJNY

okres grzewczy to zwiększone zagrożenie zatrucia czadem !!!

Każdego roku zatrucia tlenkiem węgla są przyczyną śmierci kilkudziesięciu osób.

Jak powszechnie wiadomo okres zimowy wiąże się z koniecznością zabezpieczenia domów i mieszkań przed skutkami niskich temperatur, głównie poprzez stosowanie różnych ociepleń i uszczelnień oraz korzystania w szerokim zakresie z urządzeń grzewczych, najczęściej węglowych i gazowych. Niesie to jednak ze sobą określone poważne zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Jak wykazują statystyki okres zimowy jest **wzrostem liczby przypadków zatrucia tlenkiem węgla, nierzadko ze skutkiem śmiertelnym.**

Każdego roku zatrucia tlenkiem węgla są przyczyną śmierci kilkudziesięciu osób.

Niesprawne technicznie lub niewłaściwie użytkowane piece węglowe, urządzenia gazowe oraz związane z nimi instalacje dymowo-spalinowe stwarzają poważne i realne zagrożenie zatrucia tlenkiem węgla, zwłaszcza przy jednoczesnym braku właściwej wentylacji pomieszczeń. Głównym źródłem zatruc w budynkach mieszkalnych jest niesprawność przewodów kominowych: wentylacyjnych, spalinowych i dymowych. Powyższe może prowadzić do niedrożności przewodów, braku ciągu, a nawet do powstawania zjawiska ciągu wstecznego, polegającego na tym, że dym zamiast wydostawać się przewodem kominowym na zewnątrz, cofa się z powrotem do pomieszczenia.

Tlenek węgla jest produktem niepełnego spalania wszelkich materiałów palnych. Pamiętać trzeba, że tlenek węgla zwany popularnie czadem jest gazem niezwykle niebezpiecznym, nie tylko ze względu na jego toksyczne właściwości.

**Przede wszystkim jest niewykrywalny przez zmysły człowieka,
stąd też nazywany jest nie bez powodu
SKRYTYM ZABÓJCĄ.**

Pamiętaj !!! – aby uniknąć zatrucia tlenkiem węgla:

1. **Dbaj o stan techniczny urządzeń spalinowych, grzewczych, przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) i instalacji gazowych.**
2. **Poddawaj je co najmniej raz w roku okresowej kontroli sprawności technicznej.**
3. **Usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych:**
 - od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym co najmniej dwa razy w roku,
 - od palenisk opalanych paliwem stałym (drewno, węgiel, koks, itp.) co najmniej cztery razy w roku.
4. **Usuwać zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych co najmniej raz w roku.**
5. **Nie zatykaj przewodów wentylacyjnych !!!!**
6. **Nie ogrzewaj pomieszczeń kuchnia gazową.**
7. **Wszelkie czynności związane z rozłączaniem i przyłączaniem urządzeń grzewczych i innych spalinowych, kontrolą i czyszczeniem przewodów kominowych oraz ich naprawę mogą wykonywać tylko specjaliści z odpowiednimi uprawnieniami.**
8. **Każde urządzenie grzewcze opalane paliwem ciekłym, gazowym czy stałym zużywa powietrze do spalania paliwa i wydziela spaliny zawierające substancje szkodliwe dla zdrowia człowieka. W czasie pracy urządzenia **zapewnij swobodny dopływ odpowiedniej ilości powietrza i odpływ spalin. Nie zatykaj kratki wentylacyjnych. Nie uszczelniaj otworów w drzwiach łazienek.****
9. **Każde pomieszczenie, w którym jest zainstalowane urządzenie opalane paliwem musi być przewietrzane i posiadać otwory do dopływu świeżego powietrza oraz otwór do przewodu wywiewnego (z kratką) służący do odprowadzania zużytego powietrza.**
10. **Urządzenia spalinowe powinny być obsługiwane wyłącznie przez osoby dorosłe, nie**

pozwalaj dzieciom na zabawę i manipulowanie przy piecu, kuchni, ogrzewaczu przepływowym wody i innym urządzeniu, a unikniesz nieszczęścia.

11. **Zabronione jest użytkowanie uszkodzonych urządzeń** spalinowych, przewodów kominowych i instalacji gazowej.
12. **Nie dopuszczaj by spaliny wypływały do wnętrza pomieszczenia.** Spaliny te zawierają tlenek węgla, który powoduje zatrucie organizmu.
13. **Jeżeli wyczujesz zapach spalin w pomieszczeniu, natychmiast wyłącz urządzenia wydzielające spaliny, wyjdź z pomieszczenia, pootwieraj okna i drzwi, wezwij specjalistę do naprawy urządzenia lub przewodów kominowych.**
14. **Urządzenia użytkuj zgodnie z instrukcją obsługi.**
15. Wszelkie samowolne przeróbki urządzeń, instalacji, przyłączy, przewodów kominowych, próby dostosowania do innego rodzaju paliwa i przestawianie urządzenia na inne miejsce są niedozwolone.

Objawy zatrucia tlenkiem węgla:

- **szum w uszach,**
- **ociężałość,**
- **przyspieszone tętno,**
- **zawroty głowy,**
- **ogólne osłabienie i utrata przytomności.**

Przy wysokich stężeniach, tlenku węgla w powietrzu, już po kilku wdechach może nastąpić zgon, bez objawów ostrzegawczych, wskutek porażenia układu oddechowego oraz ostrej niewydolności układu krążenia. Powikłaniem zatruc tlenkiem węgla są zmiany zwyrodnieniowe w ośrodkowym układzie nerwowym, nerwobóle i niewydolność płuc, natomiast w zatruciach przewlekłych: bóle i zawroty głowy, znużenie, zmiany w ośrodkowym układzie nerwowym objawiające się m. in. pogorszeniem pamięci i zdolności koncentracji, bezsennością.

W PRZYPADKU ZATRUCIA NALEŻY UDZIELIĆ CHOREMU PIERWSZEJ POMOCY I WEZWAĆ POGOTOWIE RATUNKOWE.

Postępowanie przy udzielaniu pierwszej pomocy:

- **wynieś chorego na świeże powietrze** (przewietrz pomieszczenie),
- **rozepnij odzież**, ułatwiaj oddychanie,
- w przypadku, gdy chory stracił przytomność i nie oddycha **podejmij reanimację**,
- **chorego okryj kocem i nie pozwalaj mu zasnąć**,
- **nieustannie dozoruj chorego**, aż do przybycia pogotowia.

Właściwości tlenku węgla:

Tlenek węgla CO, potocznie zwany czadem. W temperaturze pokojowej jest to bezbarwny i bezwonny gaz. Ma silne własności toksyczne. Gromadzi się głównie pod sufitem ponieważ ma nieco mniejszą gęstość od powietrza. Toksyczne działanie tlenku węgla wynika z jego większego od tlenu (250 - 300 razy) powinowactwa do hemoglobiny zawartej we krwi. Tworzy on połączenie zwane karboksyhemoglobią, które jest trwalsze niż służąca do transportu tlenu z płuc do tkanek oksyhemoglobina (połączenie tlenu z hemoglobina). Dochodzi więc do niedotlenienia tkanek, co w wielu przypadkach prowadzi do śmierci. Tlenek węgla trwale łączy się z ponad 80 % hemoglobiny, co sprawia, że tylko niewielka ilość hemoglobiny może połączyć się z tlenem. Ilość ta jest jednak niewystarczająca dla ludzkiego organizmu. Nadmiar karboksyhemoglobiny powoduje niedotlenienie organizmu, a w najgorszym przypadku nawet śmierć przez uduszenie. Wdychanie nawet niewielkiej ilości tlenku węgla może spowodować zatrucie, silny ból głowy, wymioty, zapadnięcie w śpiączkę a nawet zgon.